

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 02/22

2022 m. sausio 13 d., Liuksemburgas

Sprendimas sujungtose bylose C-177/19 P, *Vokietija – Ville de Paris ir kt. / Komisija*, C-178/19 P, *Vengrija – Ville de Paris ir kt. / Komisija*, ir C-179/19 P, *Komisija / Ville de Paris ir kt.*

Teisingumo Teismas panaikino Bendrojo Teismo sprendimą, kuriuo iš dalies panaikintas Komisijos reglamentas, nustatantis išmetamų teršalų vertes, taikomas naujų lengvųjų transporto priemonių įprastomis važiavimo sąlygomis išmetamo teršalų kiekio bandymams

Kadangi šis reglamentas nėra tiesiogiai susijęs su Paryžiaus, Briuselio ir Madrido miestais, jų ieškiniai dėl reglamento panaikinimo turi būti atmesti kaip nepriimtini

Priimdamas Direktyvą 2007/46¹ Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė suderintą motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo sistemą, siekdamas palengvinti jų registravimą, pardavimą bei eksploatavimo pradžią Sąjungoje. Kilus „Dyzelgeito“ skandalui, Europos Komisija, siekdama tiksliau nustatyti faktinį išmetamų teršalų kiekį, sukūrė įprastomis važiavimo sąlygomis išmetamų teršalų kiekio nustatymo (toliau – ĮSITK)² bandymų procedūrą, taikomą lengvosios keleivinės ir komercinės transporto priemonės, kurių tipas patvirtintas pagal taikytinus teisės aktus³. ĮSITK bandymų nuostatas vėliau papildė Komisijos reglamentas 2016/646⁴, nustatantis išmetamų azoto oksidų kiekio vertes, kurių per bandymus negalima viršyti (toliau – ginčijamas reglamentas).

Paryžiaus miestas, Briuselio miestas ir *ayuntamiento de Madrid* (toliau – miestai ieškovai) pareiškė ieškinius dėl ginčijamo reglamento panaikinimo tiek, kiek juo užkertamas kelias keleivinės transporto priemonės nustatyti dalyvavimo eisme apribojimus atsižvelgiant į jų išmetamų teršalų kiekį. Komisija dėl šių ieškinių pareiškė nepriimtimumu grindžiamus prieštaravimus, paremtus tuo, kad ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su miestais ieškovais, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.

Vis dėlto Bendrasis Teismas iš dalies patenkino ieškinius ir vadovavosi nuostata, kad ginčijamas reglamentas yra tiesiogiai susijęs su miestais ieškovais⁵. Aiškindamas Direktyvą 2007/46⁶ ginčijamo reglamento kontekste, Bendrasis Teismas laikėsi nuomonės, kad šis reglamentas turi būti kvalifikuojamas kaip reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, dėl kurio nereikia patvirtinti įgyvendinamųjų priemonių ir kuris daro tiesioginį poveikį šių miestų norminių teisės aktų leidybos kompetencijai automobilių eismo reglamentavimo srityje.

Išnagrinėjęs Vokietijos Federacinės Respublikos (byloje C-177/19 P), Vengrijos (byloje C-178/19 P) ir Komisijos (byloje C-179/19 P) pateiktus apeliacinius skundus, Teisingumo Teismas panaikino Bendrojo Teismo sprendimą ir kartu patikslino sąvoką „tiesioginė sąsaja su asmeniu“,

¹ 2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, nustatanti motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinųjų dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus („Pagrindų direktyva“) (OL L 263, 2007, p. 1).

² 2016 m. kovo 10 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/427, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 692/2008 dėl išmetamųjų teršalų kiekio iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 6) (OL L 82, 2016, p. 1).

³ 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos (OL L 171, 2007, p. 1).

⁴ 2016 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) 2016/646, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 692/2008 dėl išmetamųjų teršalų kiekio iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 6) (OL L 109, 2016, p. 1).

⁵ 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimas *Ville de Paris, Ville de Bruxelles ir Ayuntamiento de Madrid / Komisija*, T-339/16, T-352/16 ir T-391/16 (taip pat žr. [Pranešimą spaudai Nr. 198/18](#)).

⁶ Direktyvos 2007/46 4 straipsnio 3 dalis.

kaip ieškinio dėl panaikinimo, kurį valstybės narės regiono subjektas pareiškia dėl Europos Sąjungos akto, priimtino sąlyga.

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirmiausia Teisingumo Teismas priminė, kad teisinį subjektiškumą turintis regiono ar vietos subjektas, kaip ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gali pareikšti ieškinį dėl Sąjungos teisės akto tik tuomet, kai atitinka vieną iš SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje⁷ numatytų hipotezių, pagal kurias reikalaujama, kad aptariamas aktas būtų tiesiogiai susijęs su tuo asmeniu ar subjektu. Kvestionuojamas aktas laikomas susijusiu su subvalstybiniu vienetu, jeigu tenkinami du kumuliaciniai kriterijai. Pirma, **ginčijama priemonė turi daryti tiesioginį poveikį to subjekto teisinei padėčiai** ir, antra, nepalikti jokios diskrecijos adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą.

Toliau Teisingumo Teismas patikrino, ar Direktyvos 2007/46 4 straipsnio 3 dalies antra pastraipa, pagal kurią „[valstybės narės] nedraudžia, neriboja ar nesudaro kliūčių registruoti, parduoti, pradėti eksploatuoti transporto priemones [ar joms dalyvauti kelių eisme] <...>, jei [jos] atitinka šios direktyvos reikalavimus“, tikrai kliudo miestams ieškovams įgyvendinti kompetenciją reglamentuoti keleivinių transporto priemonių eismą taip, kad būtų sumažinta tarša, todėl, atsižvelgiant į šios nuostatos ir ginčijamo reglamento sąveiką, tie miestai turi būti laikomi tiesiogiai susijusiais su šiuo reglamentu. Šiuo tikslu Teisingumo Teismas aiškino aptariamą nuostatą atsižvelgdamas į jos tekstą, kontekstą, teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus ir reikšmingus jos geneze grindžiamus aspektus.

Dėl Direktyvos 2007/46 4 straipsnio 3 dalies antros pastraipos, konkrečiai dėl joje numatyto draudimo riboti tam tikrų transporto priemonių „dalyvavimą kelių eisme“, Teisingumo Teismas patikslino, kad ši nuostata apima ne tik transporto priemonių eismą valstybės narės teritorijoje, bet ir kitą veiklą, kaip antai jų registraciją, pardavimą ir eksploatavimo pradžią. Tokie apribojimai reiškia bendrą patekimo į transporto priemonių rinką kliūtį.

Dėl šios nuostatos konteksto Teisingumo Teismas pažymėjo, kad pagal Direktyvą 2007/46 **valstybėms narėms nustatyti įpareigojimai yra susiję su motorinių transporto priemonių pateikimu į rinką, o ne paskesniu jų dalyvavimu eisme**. Be to, jis konstatavo, kad nors šios direktyvos 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje įtvirtinta negatyvioji pareiga, užkertanti kelią valstybėms narėms uždrausti, riboti ar daryti kliūtis direktyvos reikalavimus atitinkančioms transporto priemonėms dalyvauti eisme, jos pirmoje pastraipoje numatyta pozityvioji pareiga, leidžianti valstybėms narėms registruoti, leisti parduoti ir pradėti eksploatuoti šias transporto priemones, nenurodant dalyvavimo eisme. Taigi, priešingai, nei aiškino Bendrasis Teismas, negatyviosios pareigos aprėptis negali būti platesnė už pozityviosios pareigos aprėptį, nes abi pastraipos papildo viena kitą. Galiausiai, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad miestai ieškovai neturi įgaliojimų transporto priemonių tipo patvirtinimo srityje.

Dėl Direktyvos 2007/46 tikslo pasakytina, kad ja siekiama nustatyti vienodą naujų transporto priemonių tipo patvirtinimo procedūrą ir plačiąja prasme – sukurti vidaus rinką ir skatinti jos veikimą, o kartu užtikrinti aukštą kelių eismo saugumo lygį visiškai suderinant techninius reikalavimus, be kita ko, taikomus transporto priemonės konstrukcijai.

Iš Direktyvos 2007/46 4 straipsnio 3 dalies antros pastraipos genezės taip pat matyti, kad draudimu prieštarauti tam tikrų transporto priemonių „dalyvavimui kelių eisme“ buvo siekta ne išplėsti transporto priemonių tipo patvirtinimo teisės aktų taikymo sritį, o tik išvengti to, kad valstybės narės apeitų draudimą prieštarauti taikytinų teisės aktų reikalavimus atitinkančių transporto priemonių patekimui į rinką.

⁷ SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatyta, kad „[k]iekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali pirmoje ir antroje pastraipose numatytais sąlygomis pateikti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ar dėl reglamentuojančio pobūdžio teisės aktų, tiesiogiai su juo susijusių ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinančių priemonių“.

Teisingumo Teismas manė, kad **pagal Bendrojo Teismo aiškinimą Direktyvos 2007/46 4 straipsnio 3 dalies antrai pastraipai suteikiama plati aprėptis, siekiant pagrįsti išvadą, kad pagal šią nuostatą užkertamas kelias tam tikriems vietos eismo apribojimams, kuriais, be kita ko, siekiama apsaugoti aplinką.** Toks aiškinimas neatitinka nei šios nuostatos konteksto, nei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslų, nei minėtos nuostatos genezės.

Taigi Teisingumo Teismas priėjo prie išvados, kad **Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad ginčijamas reglamentas yra tiesiogiai susijęs su miestais ieškovois, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.**

Atsakydamas į miestų ieškovų nuogastavimus dėl galimo ieškinio pareiškimo vienai iš valstybių narių, kuriai jie priklauso, pažeidus ginčijamą reglamentą, Teisingumo Teismas pabrėžė, kad **priimant reglamentavimo tvarką, aplinkosaugos tikslais ribojančią tam tikrų transporto priemonių vietos eismą, negali būti pažeistas ginčijamame reglamente nustatytas draudimas, todėl tai negali turėti tiesioginės įtakos galimam ieškiniui dėl įsipareigojimų neįvykdymo.**

Atsižvelgdamas į pirma išdėstytus argumentus Teisingumo Teismas **panaikino skundžiamą sprendimą ir, manydamas, kad toje bylos stadijoje galima priimti galutinį sprendimą, nusprendė atmesti miestų ieškovų pareikštus ieškinius dėl panaikinimo kaip nepriimtinius.**

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106